

UCHWAŁA Nr .....
Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
z dnia .....

w sprawie upamiętnienia 70 rocznicy egzekucji przeprowadzonej
30 września 1942 r. na ostrowieckim Rynku

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591, z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz. 1806, z 2003 r. Nr 80 poz. 717 i Nr 162 poz. 1568, z 2004 r. Nr 102 poz. 1055 i Nr 116 poz. 1203, z 2005 r. Nr 172 poz. 1441 i Nr 175 poz. 1457, z 2006 r. Nr 17 poz. 128, Nr 181 poz. 1337, z 2007r. Nr 48 poz. 327, Nr 138 poz.974, Nr 173 poz. 1218, z 2008 r. Nr 180 poz. 1111, Nr 223 poz. 1458, z 2009 r. Nr 52 poz.420, Nr 157 poz.1241, z 2010 r. Nr 28 poz. 142 i poz.146, Nr 106 poz. 675, z 2011 r. Nr 21 poz. 113, Nr 117 poz. 679, Nr 134 poz. 777, Nr 149 poz. 887 i Nr 217 poz. 1281 oraz z 2012r. poz. 567) oraz § 100 ust. 3 pkt 1 uchwały Nr LVI/600/2006 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 25 lipca 2006 r. w sprawie Statutu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 238, poz. 2742 z późn. zm.) **Rada Miasta uchwala, co następuje:**

§ 1. Oddając cześć i hołd mieszkańcom Ostrowca Świętokrzyskiego, powieszonym w dniu 30 września 1942 r. na ostrowieckim Rynku, w 70 rocznicę tych tragicznych wydarzeń Rada Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego przyjmuje apel do mieszkańców miasta, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały – poprzez podanie do publicznej wiadomości – powierza się Prezydentowi Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Projektodawca i przedstawiający:

Przewodniczący Rady Miasta
Ostrowca Świętokrzyskiego

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego
z dnia .....

APEL
do Mieszkańców Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

W dniu 30 września 2012 roku mija siedemdziesiąta rocznica bestialskiej egzekucji popełnionej przez hitlerowskich nazistów na trzydziestu obywatelach naszego miasta.

Był to pierwszy w Ostrowcu publiczny akt zemsty za sabotażową działalność grupy dywersyjnej Związku Odwetu AK, która w dniu 13 września 1942 roku uszkodziła gazociąg w miejscowości Romanów, w wyniku czego uległ uszkodzeniu most kolejowy na rzece Kamiennej. W nocy z 15 na 16 września 1942 roku szef miejscowego Gestapo podporucznik SS Hans Soltan zarządził aresztowania wśród elity obywatelskiej miasta wiedząc, że tym sposobem zniszczy odruch oporu i upokorzy społeczeństwo, odbierając mu wolę walki. Aresztowanych przetrzymywano w prowizorycznym więzieniu w budynku magistratu przy ul. Jana Głogowskiego. Tam zakładników poddano haniebnym torturom usiłując wydobyć wiadomości o działalności ruchu oporu. Jednak nikt z męczonych nie ujawnił oprawcom żadnych oczekiwanych informacji. Po dwu tygodniach bezskutecznych przesłuchań, komendant Sipo i SS na dystrykt radomski Fritz Liphardc zarządził publiczną egzekucję na ostrowieckim rynku, którą zatwierdził dowódca SS na dystrykt radomski Herbert Böttcher.

W grupie skazanych na śmierć zakładników byli straceni:

*Leon Braziulewicz
Jerzy Cywiński
Jozef Duda
Jan Dzienniak
Kazimierz Gałka
Jozef Gierdalski
Tadeusz Gryglewicz
Antoni Grad
Jan Grunwald
Stefan Kosmaciński
Teodor Kosmaciński
Stanisław Liburski (nauczyciel z Czajęcic)
Stanisław Łosiński
Zbigniew Madejski (nauczyciel z Bukowia)
Stanisław Zbigniew Martin
Stanisław Matyjas*

*Władysław Opala
Feliks Pieterek
Jan Plaskota
Michał Pakuła
Zygmunt Salomnowicz
Stanisław Saski
Leon Smoleński
Franciszek Szpeth
Bronisław Szymczyk
Józef Szymczyk
Józef Trepczyński
Henryk Widmański (zmarł od tortur przed egzekucją)
Jan Widmański
Witold Wróblewski*

Po egzekucji zbeszczeszczano zwłoki odzierając je z odzieży i na platformie zajętej z browaru Saskiego przewieziono za mur cmentarny przy ul. Denkowskiej, gdzie spoczęli w zbiorowej mogile. Hans Soltan uniknął po wojnie kary, zaś Fritz Liphardc popełnił samobójstwo w polskim więzieniu w Szczecinie, zaś Herbert Böttcher został osądzony i stracony w Warszawie w 1950 roku.

Pomimo tego traumatycznego wydarzenia społeczeństwo Ostrowca Świętokrzyskiego nie uległo okupantowi. Umocniły się struktury podziemnego Państwa Polskiego, trwało tajne nauczanie, a następnym latom oddziały bojowe podejmowały akcje dywersyjne i walkę partyzancką, między innymi akcją „Amor” w Ostrowcu a także udział Ostrowczan w koncentracji powstańczej „Burza”.

Przypominając społeczeństwu naszego miasta o tym tragicznym wydarzeniu, Rada Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego apeluje, aby dzień 30 września wpisany został do historii wojennej martyrologii Ostrowczan i był uroczystie obchodzony w imię pamięci pomordowanych niewinnie naszych obywateli. Symbolicznym gestem uczczenia ofiar egzekucji niechaj stanie się inicjatywa wybudowania Pomnika Pamięci w miejscu ich wiecznego spoczynku na cmentarzu wojennym w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Cześć ich pamięci !

*Rada Miasta
Ostrowca Świętokrzyskiego*

Ostrowiec Św., dnia 24 września 2012 roku

UZASADNIENIE

W dniu 30 września 2012 roku przypada 70-ta rocznica tragicznej egzekucji 30 obywateli miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, straconych na Rynku przez hitlerowskich okupantów.

Ten barbarzyński czyn był aktem mającym na celu sterroryzowanie społeczeństwa i upokorzenie jego godności. Do egzekucji okupant wybrał spośród zakładników 30 znaczące w społeczności miasta osoby, perfidnie kalkulując, że będzie to cios zadany w morale całego społeczeństwa.

Pragnąc uczcić pamięć pomordowanych, Rada Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego postanawia podjąć memoratywną w treści uchwałę a jej treść opublikować społeczeństwu miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.